بسم الله الرحمن الرحيم

Mürcie fırkası hakkında

Soru:

Mürcie hakkında bilgi verir misiniz. Günümüzde 'mürcie' diye isimlendirilen fırkaların durumu nedir; onlar müslüman mıdır?

Cevap:

Allah'a hamd olsun.

Mürcie isimlendirmesi, Müslüman olan insanlar için geçerlidir. *Mürcie* fırkasına mensup olan insanlar, İslam'ı kendilerinde gerçekleştiren, yani Allah-u Teâlâ'dan başkasına kulluk etmeyen insanlardır. Onlar bunu İslam dininin temel aslı kabul ederler ve bu aslı yerine getirmeyenler hakkında, İslam dinini gerçekleştirmediklerine hükmederler.

Bu temel aslı yerine getiriyor olmak kişiyi Müslüman yapar; bu açıdan onu *Mürcie* veya başka bir isimle çağırmak önemli değildir. Ancak bu insan, *Selef-i Salihîn*'in akidesine aykırı düşen bir bid'at ortaya koymuştur ve bununla

mübtedi' (bid'at sahibi) hükmünü alır.

Mürcie'den olan insanlar bid'at sahibidirler, fakat kafir değildirler. *Mürcie*'nin aşırılarını tekfir edenler bunu, imanı tasdik söz ve amel diye tanımlayan nasslara muhalefet etmelerinden dolayı yapmışlardır.

Bunlar üç gruba ayrılır:

1. Fukaha Mürciesi

Bunlar, amellerin imandan olmadığına ve imanın 'kalp ile tasdik, dil ile ikrar'dan ibaret olduğuna inanırlar. Ancak, kişinin İslam'ı kendinde gerçekleştirmesi için, şirkden zahiren (amelleriyle) ve batınen (kalbiyle) beri olması gerektiğine de itikad ederler. Allah'ın emrine muhalefet edenlere, örneğin içki içenlere günahkar hükmü verirler ve dünya ile ahiretde cezalandırılmaya müstehak olduklarına inanırlar.

2. Kerramiye

İmanın sadece 'dil ile ikrar' olduğuna inanırlar, ancak Müslümanlar tarafından İslam'ın hakikatine dair tasdik edilen herşeyi onlar da tasdik ederler. Fakat şu var ki; amellerinde ve imanın mahiyetine dair inanışlarında, yine amellerin mahiyeti ve itikadi noktalarda, kur'an ve sünnetde işaret olunan nasslara muhalefet etmişlerdir.

3. Aşırı Mürcie

Bunlara *Cehmiyye* denilmiştir. İmanın 'kalp ile tasdik' olduğuna inanırlar. Selefin bunları tekfir ettiğine dair rivayetler vardır. Dışarıya dönük küfür ameli

işleyenin Müslüman olmadığına itikad ederler, dolayısıyla tekfir edilmeleri İslam'ın aslından cahil olmaları sebebiyle değildir. Aynı şekilde kalb ile küfür işleyen kimsenin de Mü'min olmadığına itikad ederler. Alimler tarafından tekfir edilmelerinin sebebi ise, imanın tanımında yalnızca 'kalb ile tasdik' deyip bu konuda hataya düşmeleridir.

Yine başka bir sebebi, zahir ile batını birbirinden tamamen ayırmaları ve böylece dışarıya dönük küfür amelleri işleyenleri 'zahiren kafir' diye isimlendirmeleri, 'batınen kafir' hükmünü ise yalnızca kişinin küfrüne inanması halinde vermeleri. Yani onlar, dışa dönük işlenen bir amel sebebiyle içe dönük küfür hükmü vermiyorlar. Bunu da ikraha maruz kalan kişinin durumuna kıyas ediyorlar (*not: ikraha maruz kalanın, dışa dönük küfür ameli işlese bile Müslüman kalması hususu*), yine hüküm veren kadının hükmünün yanlış olma ihtimaline rağmen uygulanmasına kıyas ediyorlar.

Yukarda zikredilen gruplar eski alimlerin zamanında varolmuştur. Bizim zamanımızda ise 'Mürcie' olarak isimlendirilen insanlar esas itibariyle Müslüman değildirler. Zira bunlar şirkden uzaklaşmadıkları gibi, Allah'dan başkasına ibadet edenlerin Müslüman olduklarına ve şirkden beri olmadıkları halde bu insanların İslamının sahih olduğuna itikad ediyorlar.

Kişilerin Müslüman ya da müşrik hükmünü almaları çağırıldıkları isimlerle değil, sahip oldukları akide ile alakalıdır. Biri 'mürci' diye isimlendiriliyor, ancak Allah'tan başkasına da ibadet ediyorsa, Müslüman değildir. Onun mürci sıfatıyla çağırılıyor olması, onun (eski anlamıyla) bilinen irca akidesine mensup olduğu ve eski alimlerin söylediklerine göre hükmolunacağı anlamına gelmez.

Örneğin *İbadiyye* firkası da Haricilerin bir koludur ve eski alimler onları bid'at ehli olarak isimlendirmiştir, ancak onlar tekfir edilmemişlerdir. Fakat bunlar Necid ulemasının döneminde kabir şirki işlemişler ve Allah'ın isim ve sıfatlarını reddetmişlerdir. Böylece İbadiler hakkında Necid davasının bazı alimleri kendilerine ulaşan haberlere göre, İbadilerin artık seleflerinin yolundan ayrıldıklarını, kabirperestlerin dinine girdiklerini ve başka küfürler de ortaya koyduklarını; durumu böyle olan bir firkanın küfründen süphe eden ve onlara İslam hükmü verenlerin de akıl ve dinlerinde büyük sorun olduğunu söylemekteler.

Bugün 'Mürcie' veya 'Rafizi' diye isimlendirilenler, İslam'ın aslını yerine getirmeyen insanlardır. Eski zamanların Mürciesi ise, İslam dininin aslını yerine getiriyordu; ayrıca eski rafizilerin tamamı da müşrik değildi; sahabenin ve eski alimlerin döneminde aralarında müşrikler bulunmuş olsa da.

Fakat yaşadığımız şu zamanda bu firkaların dinine şirk hakim olmuştur.

Şeyh Abdurrahman

Tevhid ve İhlas